

FIȘA DISCIPLINEI TRAUMĂ, REZILIENȚĂ ȘI CONSILIERE POSTTRAUMATICĂ

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea <i>Ovidius</i> din Constanța
1.2 Facultatea	Psihologie și Științele Educației
1.3 Departamentul	Psihologie, Asistență Socială și Științe ale Educației
1.4 Domeniul de studii	Științe Sociale
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii	Psihodiagnoza Personalității
1.7 Anul universitar	2023-2024

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Trauma, reziliența și consilierea posttraumatică						
2.2 Cod disciplină	MPP225.1						
2.3 Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Dr. Florentina Olimpia Avram						
2.4 Titularul activităților aplicative	Lect. Univ. Dr. Maria Magdalena Macarenco						
2.5 Anul de studii	II	2.6 Semestrul	IV	2.7 Tipul de evaluare	Examen	2.8 Regimul disciplinei	DAP/DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator (lp) /stagii	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar / laborator (lp) /stagii	14
3.7 Total ore de studiu individual					108 ore
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					60
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutorial					7
Examinări					1
Alte activități					
3.8 Total ore pe semestru	150(3.4 + 3.7)				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	nu este cazul
4.2 de competențe	nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a Cursului	• Masteranzii vor primi cursul, prezentările powerpoint aferente temelor discutate, filmări și link-uri utile. • Se vor pune la dispoziția studenților materiale în format electronic Power Point, Word, pdf ce vor conține cărți de specialitate și cursul universitar, precum și dicționare în format electronic în limbile română, engleză și

	franceză pentru o mai buna înțelegere a materiei.
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	• Masteranzii vor primi bibliografia (sub formă de fisiere word, pdf, jpg), filmări și link-uri utile pentru realizarea temelor de seminar. • Se vor pune la dispozitia masteranzilor materiale in format electronic power point, word, pdf ce vor contine cărți de specialitate în format electronic, pentru o mai buna înțelegere a conținuturilor curriculare. • Sală de seminar, dotată corespunzător (tablă, laptop, videoproiector, calculatoare).
6. Competențele specifice acumulate	
Competențe profesionale	C1 - Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihodiagnosticului personalității C2 - Cunoașterea instrumentarului psihodiagnostic specific diferitelor contexte de evaluare C3 - Evaluarea psihologica a individului, grupului si organizatiei C4 - Evaluarea critica a situatiilor problematice si identificarea soluțiilor optime în procesul de psihodiagnostic complex al personalității C5 - Proiectarea si realizarea interventiilor psihologice C6 - Proiectarea si realizarea unui demers de cercetare în psihodiagnosticul personalității
Competențe transversale	CT1 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipa multidisciplinară CT2 Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei CT3 Autoevaluarea nevoilor de formare continua în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica socială
7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)	
7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea principalelor concepte, modele și teorii specifice disciplinei Traumă, reziliență și consiliere posttraumatică. Prin intermediul acestei discipline, masteranzii vor avea posibilitatea să se familiarizeze cu specificul conceptelor, teoriilor despre trauma psihică, psihopatologia specifică traumei psihice și cu aspecificul consilierii posttraumă. Cursul propune o incursiune în principalele teme ale domeniului psihotraumatologiei cu referiri, în paralel, la principalele aspecte ale metodelor utilizate în acest domeniu precum și la principalele domenii de intervenție.

1.2 Obiectivele Specifice	1.Cunoaștere și înțelegere: Cunoașterea de către masteranzi a principalelor contribuții teoretice, paradigmatică aduse de domeniul psihotraumatologiei precum și în înțelegerea psihicului uman, în susținerea și suportul psihologic oferit persoanelor care au suferit traume psihice. Să integreze conceptele specifice domeniului și să diferențieze între ele diferite concepte din câmpul conceptual al psihotraumatologiei, să realizeze corelații cu alte concepte și teorii psihologice. Să înțeleagă și dezvolte metodele și tehnicile de cercetare din domeniul psihotraumatologiei. Familiarizarea studenților cu principalele domenii aplicative ale domeniului psihotraumatologiei. 2. Explicare și interpretare: Masteranzii vor conceptualiza și vor opera cu conceptele specifice domeniului psihotraumatologiei. Să explice modul în care acest domeniu integrează concepte, teorii, metode etc. din alte ramuri ale psihologiei și din domenii conexe pentru circumscrierea câmpului său conceptual și paradigmatic. 3. Instrumental-aplicative: Masteranzii vor dobândi și vor dezvolta abilitățile cognitive necesare specialistului în domeniul psihotraumatologiei. Masteranzii vor dobândi competențe pentru a proiecta designuri de cercetare adecvate obiectivelor concrete ale cercetării științifice din domeniul psihotraumatologiei. Masteranzii vor dobândi abilitățile necesare realizării unor cercetări științifice și oferirii unui suport psihologic persoanelor care au suferit traume psihice, își vor forma abilități în vederea oferirii primului ajutor în situații cu impact emoțional major cum ar fi de exemplu, în accidente, în pierderi, în cataclisme naturale etc. 4. Atitudinale: Masteranzii vor dezvolta abilități de natură să-i sprijine să adopte o atitudine proactivă și pozitivă în învățarea conceptelor, teoriilor, atitudinilor, respectării normelor etice, formării comportamentelor necesare pentru a oferi suportul persoanelor afectate de traume psihice. Masteranzii vor internaliza aspectele deontologice necesare aplicării noilor metode, tehnici și instrumente specifice demersului terapeutic din domeniul psihotraumatologiei, (rezilienței, consilierii postraumatice). Studenții vor fi stimulați să cultive dorința de autorealizare în plan profesional și personal prin implicarea în parteneriate de cercetare, prin publicarea de articole și participarea la evenimente științifice, educaționale și culturale în domeniul psihotraumatologiei.

8. Conținuturi		
8.1. Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Introducere în domeniul psihotraumatologiei, delimitări conceptuale: trauma psihică și stresul-diferențieri, tipuri de traume-clasificări, reziliență, dezvoltare, creștere posttraumatică.	Prelegere + conversație+multimedia 2 prelegeri	2 ore
2. Stres și adaptare. Traumă psihică și eveniment traumatic. Factori personali și contextuali care influențează răspunsul la traume.	Prelegere, conversație Prezentare orală + multimedia 2 prelegeri	2 ore

3. Perspectiva psihanalitică asupra traumei psihice.	Prelegere, conversație Prezentare orală + multimedia 3 prelegeri	2 ore
3. Teorii și modele clasice, socio-cognitive și ale procesării informației	Prelegere, conversație Prezentare orală + multimedia 2 prelegeri	2 ore
4. Teorii și modele socioculturale, ale dezvoltării traumei și teorii biologice	Prelegere, conversație 1 prelegere	2 ore
5. Tulburarea acută de stres și tulburarea de stres posttraumatic	Prelegere, conversație 2 prelegeri	2 ore
6. Tulburarea de adaptare și de stres extrem	Prelegere, conversație 1 prelegere	2 ore
7. Experiența pretraumatică, situația traumatică și experiența peritraumatică	Prelegere, conversație 1 prelegere	2 ore
8. Reacția și procesul traumatic, (perlaborarea), etape ale acestuia prin raportare la diferite perspective teoretice.	Prelegere interactivă : online / față în față	2 ore
9. Factorii care influențează răspunsul la traumă	Prelegere interactivă : online / față în față	2 ore
10. Terapia stresului posttraumatic: abordări de tip cognitiv-comportamental	Prelegere interactivă : online / față în față	2 ore
11. Terapia stresului posttraumatic: EMDR I ȘI EMDR II, teorie și vignete clinice.	Prelegere interactivă : online / față în față	2 ore
12. Reziliența individuală	Prelegere interactivă : online / față în față	2 ore
13. Creșterea posttraumatică	Prelegere interactivă : online / față în față	2 ore

Bibliografie:

1. Articole recente din jurnalele *Journal of Loss and Trauma*, *European Journal of Psychotraumatology (open access)*, *Family & Intimate Partner Violence Quarterly*, *Journal of Trauma & Dissociation*, *Journal of Psychological Trauma* (formerly *Journal of Trauma Practice*), *Journal of Traumatic Stress*.
2. Broca, A. de (1997). *Deuils et endeuillés*, Paris, Masson.
3. Crumpei, I. (2014). *Stresul traumatic secundar. Efectul advers al empatiei*, Iași, Institutul European.
4. Fischer, G., Riedesser, P. (2001). *Tratat de psihotraumatologie*, București: Editura Trei.
5. Grey, N (Ed.). (2009). *A casebook of cognitive therapy for traumatic stress reactions*, New York, Routledge.
6. Joseph, S., Linley, P, A. (Eds.). (2008). *Trauma, recovery and growth. Postive psychological perspective on posttraumatic stress*, New Jersey, John Willey & Sons.
7. Kalsched, D, (2017). *Lumea interioară a traumei*, București, Editura Herald.
8. Linley, P, A (Eds), 2008, *Trauma, recovery and growth. Postive psychological perspective on posttraumatic stress*, New Jersey, John Willey & Sons.
9. Măirean, C. (2017). *Stres traumatic și dezvoltare personală posttraumatică*, Iași : Editura Institutul European.
10. Mitrofan, I. și Buzducea, D. (1999). *Psihologia pierderii și terapia traumei*, Editura Albedo, București;
11. Wilson, J., Keane, T. (Eds.). (2004). *Assessing psychological trauma and PTSD*, The Guilford Press, New York.
12. Parkinson, F. (1993). *Post-Trauma Stress*, London, Seldon Press.
13. Turliuc, M.N. & Măirean, C. (2014). *Psihologia traumei*, Iași: Editura Polirom.

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ:

1. Budd., S., Rusbridger, R. (2005). *Introducing Psychoanalysis. Essential themes and topics*. Garland, C., Chapter 16. *Trauma and the possibility of recovery*, Ed. Routledge.
2. Freud, S., *Introduction to Psychoanalysis*. (1990). Ed. Didactică și Pedagogică.
3. Garland, C., *Understanding Trauma*. (2019). *Psychoanalytical Approach*, Second Enlarged Edition, Routledge, London and New York.
4. Laplanche, J., Pontalis, J-B. (1967). *Vocabulaire technique et critique de la Psychanalyse*, Ed. Presses Universitaires de Franc.
5. Levine P., *Trezirea tigrului*. (2020). *Capacitatea înnascută de a depăși experiențele copleșitoare*, Editura For You, București.
6. Levine P. (2018). *Traumă și memorie*. Editura For You, București.
7. Matei, R. (2007) *Introductory elements of psychoanalytic theory and technique*, Ed. Fundației România de Măine.

BIBLIOGRAFIE SUPLIMENTARĂ:

1. *Revue Roumaine de Psychanalyse*, 2015/Tome VIII, Juillet-Decembre, pag. 121-148, Bucarest, Carol Davila University Press.
2. *Revue Française de Psychanalyse*, 2002/3, Vol. 66, pag. 745-757.
3. Rycroft, Ch., *Critical dictionary of psychoanalysis*, Ed. Trei, 2013.
4. Rothschild B., *Corpul își amintește*. (2021). Vol. I: *Psihofiziologia și tratamentul traumei*, București, Editura Herald.
5. Rothschild B. (2021) *Corpul își amintește*, Vol. II: *Psihofiziologia și tratamentul traumei*, București, Editura Herald.
6. Ruppert F., *Corpul meu, trauma mea, eul meu, Constelația intenției-eliberare de biografia traumatică*, București, Editura Trei, 2018.

8.2 Seminar / Laborator/Lucrări practice/Stagii	Metode de predare	Număr ore alocate
Seminarul 1. Seminar organizatoric. Delimitări conceptuale: traumă, reziliență, dezvoltare posttraumatică.	Dezbateri prezentare power point	1 oră
Seminarul 2. Factori personali și contextuali care influențează răspunsul la traume.	Dezbateri prezentare power point studii de caz	1 oră
Seminarul 3. Trauma secundară. Factori de risc și factori Protectivi.	Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare, viniete clinice	2 ore
Seminarul 4. Strategii de coping peri- și posttraumatice.	Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare, viniete clinice.	2 ore
Seminarul 5. Prevenția stresului traumatic: Prim ajutor psihologic, debriefing psihologic.	Dezbateri prezentare power point studii de caz	2 ore
Seminarul 6. Terapia traumei și pierderii: aspecte generale, relația terapeutică, metode de evaluare, psiho-educația.	Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare, viniete clinice.	2 ore
Seminarul 6. Terapia traumei și pierderii: aspecte generale, terapeutul, metode de evaluare, psiho-educ	Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare, viniete clinice.	2 ore
Seminarul 7. Reziliență vs. dezvoltare personală posttraumatică în experiențe personale de viață.	Prelegere, conversație, exemplificare, problematizare, viniete clinice.	2 ore

BIBLIOGRAFIE:

1. Crumpei, I. (2014). *Stresul traumatic secundar. Efectul advers al empatiei*, Iași, Institutul European.
2. Fischer, G., Riedesser, P. (2001). *Tratat de psihotraumatologie*, București: Editura Trei.

3. Grey, N (Ed.). (2009). *A casebook of cognitive therapy for traumatic stress reactions*, New York, Routledge.
4. Joseph, S., Linley, P, A. (Eds.). (2008). *Trauma, recovery and growth. Postive psychological perspective on posttraumatic stress*, New Jersey, John Willey & Sons.
5. Măirean, C. (2017). *Stres traumatic și dezvoltare personală posttraumatică*, Iași : Editura Institutul European.
6. Mitrofan, I. și Buzducea, D. (1999). *Psihologia pierderii și terapia traumei*, Editura Albedo, București;
7. Wilson, J., Keane, T. (Eds.). (2004). *Assessing psychological trauma and PTSD*, The Guilford Press, New York.
8. Turliuc, M.N. & Măirean, C. (2014). *Psihologia traumei*, Iași: Editura Polirom.
9. Budd., S., Rusbridger, R., *Introducing Psychoanalysis. Essential themes and topics*. Garland, C., Chapter 16. Trauma and the possibility of recovery, Ed. Routledge, 2005.
10. Freud, S., *Introduction to Psychoanalysis*, Ed. Didactică și Pedagogică, 1990.
11. Garland, C., *Understanding Trauma, Psychoanalytical Approach, Second Enlarged Edition*, Routledge, London and New York, 2019.
12. Laplanche, J., Pontalis, J-B., *Vocabulaire de la psychanalyse*, PVF, Paris, 2007
13. Laplanche, J., Pontalis, J-B, *Vocabulaire technique et critique de la Psychanalyse*, Ed. Presses Universitaires de France, 1967.
14. Matei, R., *Introductory elements of psychoanalytic theory and technique*, Ed. Fundației România de Măine, 2007.
15. *Revue Roumaine de Psychanalyse*, 2015/Tome VIII, Juillet-Decembre, pag. 121-148, Bucarest, Carol Davila University Press.
16. *Revue Française de Psychanalyse*, 2002/3, Vol. 66, pag. 745-757.
17. Rycroft, Ch., *Critical dictionary of psychoanalysis*, Ed. Trei, 2013.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele abordate în cadrul disciplinei sunt discutate cu colegii psihologi din țară și străinătate implicați în studiul și cercetarea acestora, Facultatea de Psihologie de la Universitatea Paris 13, asociațiile și institutele de psihanaliză din țară și din străinătate, specialiști în neuroștiințe, medici, psihoterapeuți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea notiunilor fundamentale.	Examen oral.	60%
10.5 Aplicații	Prezență activă în cadrul activităților de seminar.	față în față	10%
	Realizarea și prezentarea unui portofoliu din tematica de seminar	Examen – evaluare față în față.	20%
		Punct din oficiu	10%

1.6 Standard minim de performanță

Standardul minim de performanță este nota 5 pentru fiecare dintre sarcini (corespondent asimilării în proporție de 50% a competenței respective).
Sesiunile de mărire de notă, precum și cele de restanță, se bazează pe același sistem de notare.
Studentul va mai avea la dispoziție date de susținere a portofoliului, înaintea fiecărei sesiuni de restanțe.
Portofoliile vor fi trimise on-line pe adresa electronică profesională.

Data completării,
22.09.2023

Titular activități de curs,
Nume/Prenume/Semnătură
Lect. Univ. dr. Florentina Olimpia
Avram

Titular aplicații,
Nume/Prenume/Semnătură
Lect.Univ.dr. Maria Magdalena
Macarenco

Data avizării în departament
29.09.2023

Director de Departament
Lector univ. dr. Mariana Floricica Călin

Decan,
Prof. univ. dr. Mircea Adrian Marica